

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

T4SVEN

Trening za vještine u virtualnom okruženju

IO2. Razvoj kurikuluma za online tečaj

**Kurikulum za online tečaj o digitalnoj pedagogiji u
strukovnom obrazovanju i osposobljavanju**

Projekt br.: 2020-1-HR01-KA226-VET-094781

KA2 - Partnerships for Digital Education Readiness in Vocational Education and Training

Ova je publikacija ostvarena uz financijsku potporu Europske komisije. Ona izražava isključivo stajališta njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

Cilj

Cilj ovog dokumenta je opisati kurikulum koji omogućuje fleksibilnu provedbu tečaja na temelju potreba sudionika koje se trebaju primijeniti u pristupu osposobljavanju u okviru projekta T4SVEN. Kurikulum je osmišljen tako da se provodi u skladu s asinkronim načinom učenja, usvajajući zanimljive pristupe usmjerene na učenika i interaktivne vrste sadržaja. Pristup će se temeljiti na aktivnom, iskustvenom i transformacijskom učenju koje uključuje projektni rad temeljen na tehnologiji, scenarije učenja, simulacije virtualne stvarnosti i druge tehnike učenja usmjerene na proces u internetskom okruženju za učenje. Izvješće se odnosi na oblikovanje nacrtu sadržaja obuke i uključuje tri modula s koherentnim cjelinama učenja razvijenim kako bi odgovarale stvarnim potrebama ciljne skupine. Ishodi učenja za svaki modul detaljno su opisani u skladu s pojmovima znanja, vještina i stavova prema revidiranoj Bloomovoj taksonomiji (Krathwohl, 2002). Tečaj je usmjeren na profesionalni razvoj osoblja uključenog u bilo koju vrstu učenja temeljenog na radu (UTR) na temelju rezultata analize potreba koja je nastupila u prvim fazama projekta, kao i na temelju izvješća o čimbenicima za bolje strukovno obrazovanje i osposobljavanje (CEDEFOP, 2015).

Publika ovog dokumenta

Publika kurikuluma su:

- (a) partneri T4SVEN-a koji će preuzeti provedbu osposobljavanja u sklopu projekta
- (b) škole i instituti za SOO koji provode aktivnosti osposobljavanja za svoje osoblje uključeno u bilo koju vrstu učenja temeljenog na radu
- (c) druge organizacije za osposobljavanje uključene u osposobljavanje u području SOO-a.

Digitalne vještine za nastavnike SOO-a prema okviru DigCompEdu

Europski okvir za digitalnu kompetenciju nastavnika (DigCompEdu) je okvir koji opisuje što znači biti *digitalno kompetentan nastavnik*. Konkretno, riječ je o alatu koji sadrži skup preporučenih digitalnih kompetencija koji:

- pomaže dionicima izmjeriti razinu digitalnih kompetencija u zajedničkom okviru
- se može upotrebljavati kao oblik samoocjenjivanja digitalnih kompetencija
- se može upotrebljavati kao okvir za postavljanje ciljeva učenja osposobljavanja u području IKT-a.

Struktura okvira DigCompEdu sastoji se od četiri (4) dimenzije:

Dimenzija 1:

Područja kompetencija (CA) identificirana kao dio digitalne kompetencije (6 područja na slici 1)

Dimenzija 2:

Opisnici kompetencija i naslovi koji se odnose na svako područje (kako je opisano na slici 1)

Dimenzija 3:

Razine stručnosti za svaku kompetenciju (razine stručnosti) (od početnika (A1) do iskusnog korisnika (C2))

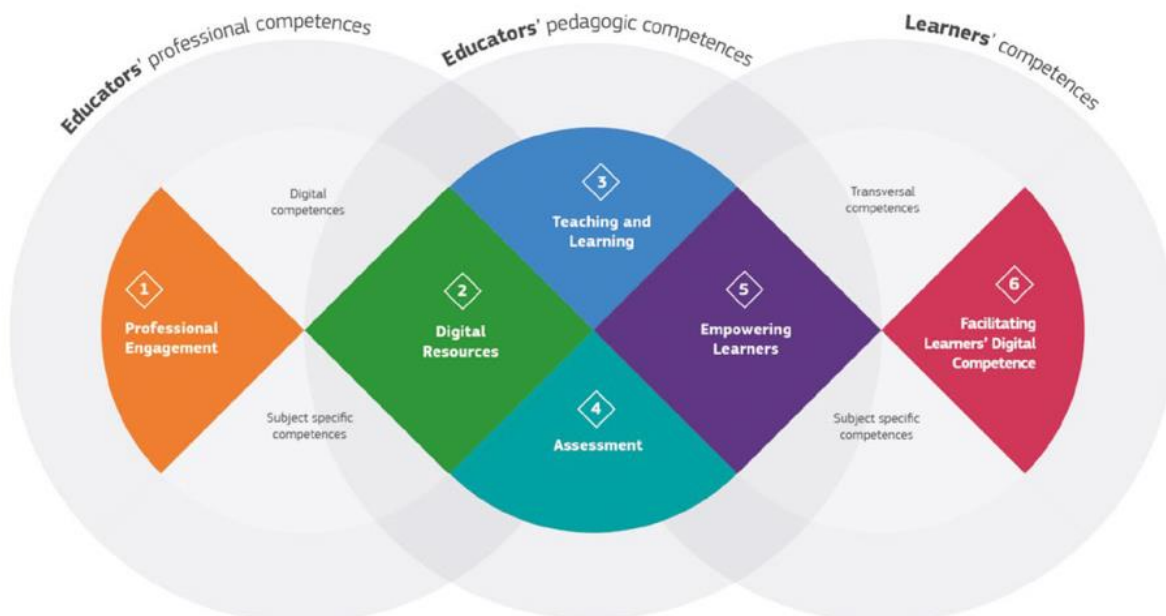
Dimenzija 4:

Znanja, vještine i stavovi potrebni za svaku kompetenciju

DigCompEdu se koristi kao osnova za izradu ovog kurikuluma u okviru rasprave za projekt T4SVEN.

Prema okviru DigCompEdu *kompetencija* se definira kao sposobnost postizanja specifičnih postignuća i učinkovitog funkcioniranja unutar radnog/stručnog okruženja i opisuje sposobnost uspješnog dovršavanja unaprijed definiranog zadatka koji uključuje povezane sposobnosti, obveze, znanja, vještine i stavove koji omogućuju osobi da učinkovito djeluje na poslu ili u situaciji. Dakle, *kompetencije* se nadovezuju na *znanje, vještine i stavove* koji su važni i potrebni da ih pojedinac *zna, može raditi i uvažava* kako bi uspješno izvršio zadatak vezan uz posao.

Svaka kompetencija opisana je u smislu ishoda učenja koji odgovaraju aktivnim glagolima revidirane Bloomove taksonomije (Krathwohl, 2002.) prema kojima je razvoj učenja opisan kao fazni proces od „pamćenja“ i „razumijevanja“ preko „primjene“ i „analize“ do „vrednovanja“ i „stvaranja“.

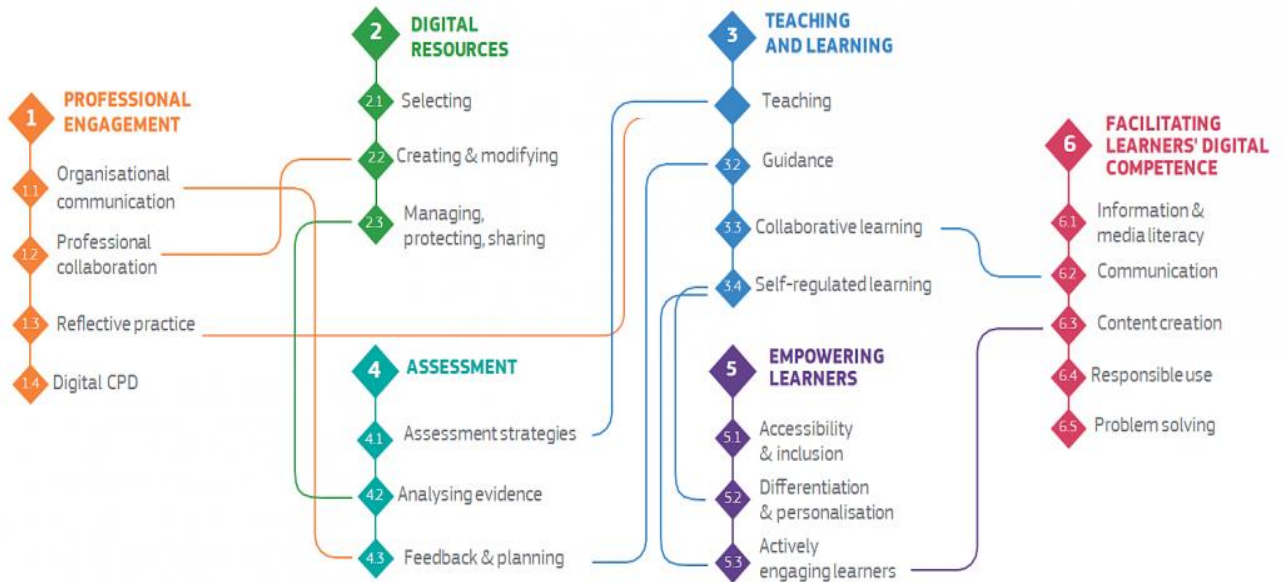
Izvor: Redecker, C. *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Punie, Y. (ed). EUR 28775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-73494-6, doi:10.2760/159770, JRC107466

**Educators' professional
competences**

**Educators' pedagogic
competences**

**Learners'
competences**

Izvor: Redecker, C. *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Punie, Y. (ed). EUR 28775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-73494-6, doi:10.2760/159770, JRC107466

Struktura SADRŽAJA OSPOSOBLJAVANJA

Osposobljavanje će se nuditi putem interneta u asinkronom načinu rada i imat će radno opterećenje od *dvadeset pet (25) sati* što odgovara *jednom (1) ECVET-u*.

Preporučena struktura svakog modula je sljedeća:

Modul 1: Korištenje otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) u e-učenju

Opis

U Modulu 1 razmatraju se važna pitanja koja se odnose na otvorene obrazovne sadržaje (OER) i njihovu obrazovnu primjenu za potporu postupcima poučavanja i učenja. Detaljno su opisane definicije OER-a, svojstva OER-a, njihova uloga u obrazovanju, vrste OER-a te kriteriji za ocjenu valjanosti, pouzdanosti i vjerodostojnosti informacija i digitalnih sadržaja. Opisane su upute o definiranju, pristupu i odabiru digitalnih obrazovnih sadržaja u različitim fazama obrazovnog procesa te su prikazane dobre prakse za izradu, uporabu i ponovnu uporabu digitalnog sadržaja i digitalnih alata s obzirom na autorska prava i dodjelu licencija. Predstavljani su internetski repozitoriji OER-ova te se raspravlja o pravilima za zaštitu osjetljivih podataka i resursa. Konačno, razmatra se uporaba i uključivanje OER-ova u različite faze nastave za različite obrazovne svrhe i ciljeve učenja.

Ciljevi učenja

Cilj Modula 1 je edukacija/osposobljavanje nastavnika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u otvorenim obrazovnim sadržajima (OER) i predstavljanje njihove dodane vrijednosti u poučavanju i učenju.

Ciljevi Modula 1 su:

- educirati nastavnike SOO-a o OER-ovima, njihovim svojstvima, vrstama i potencijalnoj ulozi u obrazovanju
- raspravljati o kriterijima za ocjenu valjanosti, pouzdanosti i vjerodostojnosti OER-ova
- opisati smjernice o tome kako definirati, pristupiti i odabrati OER
- predstaviti dobre prakse za stvaranje, korištenje i ponovnu uporabu digitalnog sadržaja i alata s obzirom na autorska prava i dodjelu licencija.
- obučiti nastavnike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te uključiti OER u različite faze nastave.

Struktura sadržaja

Modul se sastoji od tri (3) nastavne cjeline:

- Cjelina 1.1: *Otvoreni obrazovni sadržaji*

- Cjelina 1.1 će nastavnike-polaznike educirati/obučiti kako bi mogli definirati, pristupiti i odabrati digitalne obrazovne sadržaje (s naglaskom na OER-ove) u različitim fazama obrazovnog procesa.
- Cjelina 1.2: *Izrada / izmjena i uporaba digitalnog sadržaja*
Cjelina 1.2 će nastavnike-polaznike upoznati s načinom izrade/izmjene i uporabe/ponovne uporabe digitalnog sadržaja pomoću digitalnih alata s obzirom na autorska prava i dodjelu licencija.
- Cjelina 1.3: *Uporaba OER-ova u obrazovnom postupku*
Cjelina 1.3 će nastavnike-polaznike upoznati s načinom organizacije digitalnih sadržaja i uključivanja OER-ova u nastavu

Ishodi učenja po cjelini

Ishodi učenja opisani su po cjelini u svakom modulu s ciljem točnijeg opisa ciljeva sadržaja tečaja.

Cjelina 1.1: Otvoreni obrazovni sadržaji

Nastavnici-pripravnici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz cjeline 1.1:

- razumjeti što su OER-ovi (definicija, svojstva, uloga, vrste sadržaja)
- tražiti OER-ove za različite svrhe i odabrati prikladne digitalne sadržaje za poučavanje i učenje, uzimajući u obzir specifičan kontekst učenja i cilj učenja
- usporediti i kritički ocijeniti valjanost, pouzdanost i vjerodostojnost informacija i digitalnih sadržaja
- znati organizirati, pohraniti i dohvatiti podatke, informacije i sadržaj u digitalnim okruženjima

Cjelina 1.2: Izrada / izmjena i uporaba digitalnog sadržaja

Nastavnici-pripravnici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz cjeline 1.2:

- razumjeti što su autorska prava i licence za dodjelu autorskih prava (definicije, razlike, vrste autorskih prava, licence Creative Commons)
- opisati moguća ograničenja uporabe ili ponovne uporabe digitalnih sadržaja (OER-ova) (npr. autorska prava, vrsta datoteke, tehnički zahtjevi, zakonske odredbe, dostupnost)
- dodijeliti (otvorene) licence sadržajima koje sami izrade
- pravilno citirati izvore pri uporabi sadržaja zaštićenih autorskim pravima

Cjelina 1.3: Uporaba OER-ova u obrazovnom postupku

Nastavnici-pripravnici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz cjeline 1.3 moći:

- pristupiti i služiti se internetskim repozitorijima OER-ova
- dijeliti digitalne sadržaje s drugima, upravljati pristupom, pravima i uvjetima privatnosti
- zaštititi osjetljive podatke i sadržaje

- upotrijebiti i uključiti OER-ove u različite faze nastave za različite obrazovne svrhe i ciljeve

Opis sadržaja:

Edukacijski materijal će uključivati:

- Dokumente u PDF-u
- Presentacije i presentacije s audiosnimkom
- Poveznice (*na presentacije, videozapise, slike, internetske stranice, dokumente, audiozapise, aplikacije*)
- Ankete za provjeru prethodnog znanja polaznika o sadržaju modula
- Jedan (1) scenarij učenja (*s ciljem da uvede sudionike u scenarije učenja eksperimentalnim pristupom*)
- Video (*1 video po modulu*)
- Kvizovi (*1 kviz po cjelini: vježba samoocjenjivanja koja sadrži pitanja s višestrukim izborom odgovora i zadatke povezivanja*)
- Aktivnosti samoocjenjivanja (*otvoreno pitanje ili zadatak s indikativnim odgovorom (1 po modulu)*)
- Upitnik za svaki modul

Trajanje:

Radno opterećenje od pet (5) sati.

Modul 2: Digitalna pedagogija – Izrada i uporaba scenarija učenja

Opis

U Modulu 2 raspravlja se o važnoj ulozi i praktičnoj dodanoj vrijednosti scenarija učenja u poučavanju i učenju s naglaskom na digitalnu pedagogiju. Prikazana su sinkrona i asinkrona digitalna okruženja i alati koji podržavaju digitalnu pedagogiju te se razmatraju pitanja vezana uz izradu, zajedničku izradu i dijeljenje digitalnih obrazovnih resursa i sadržaja pomoću besplatnih i djeljivih (*shareware*) alata u scenarijima učenja. Upoznavanje s teorijama učenja, nastavnim metodama/pristupima, nastavnim tehnikama i alatima pogodnim za učinkovite scenarije učenja od temeljne je važnosti u tom okviru.

Ciljevi učenja

Cilj Modula 2 je edukacija/osposobljavanje nastavnika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja o scenarijima učenja s naglaskom na digitalnu pedagogiju. Ciljevi Modula 2 su:

- opisati karakteristike i svojstva platformi za e-učenje i sustava za upravljanje učenjem za obrazovanje
- educirati/osposobiti nastavnike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za izradu, zajedničku izradu i dijeljenje digitalnih obrazovnih sadržaja
- upoznati nastavnike SOO-a s teorijama, metodama/pristupima, tehnikama i alatima pogodnim za digitalnu pedagogiju
- educirati/osposobiti nastavnike SOO-a za izradu, izmjenu i ponovnu uporabu učinkovitih scenarija učenja

Struktura sadržaja

Modul se sastoji od tri (3) nastavne cjeline:

- Cjelina 2.1: *Digitalna nastavna okruženja*
Cjelina 2.1 će nastavnike-polaznike educirati/osposobiti kako definirati, pristupiti, odabrati i upotrebljavati sinkrona i asinkrona digitalna okruženja
- Cjelina 2.2: *Izrada digitalnih obrazovnih sadržaja*
Cjelina 2.2. će nastavnike-polaznike educirati/osposobiti kako izraditi, zajednički izraditi i dijeliti digitalne obrazovne resurse i sadržaje pomoću besplatnih i djeljivih (*shareware*) alata
- Cjelina 2.3: *Scenariji učenja*
Cjelina 2.3. će nastavnike-polaznike upoznati s teorijama učenja, metodama/pristupima, tehnikama i alatima pogodnim za digitalnu pedagogiju i za izradu scenarija učenja

Ishodi učenja po cjelini

Ishodi učenja opisani su po cjelini u svakom modulu s ciljem točnijeg opisa ciljeva sadržaja tečaja.

Cjelina 2.1: Digitalna nastavna okruženja

Nastavnici-pripravnici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz cjeline 2.1 moći:

- definirati i opisati što su sinkrona i asinkrona digitalna okruženja
- prepoznati karakteristike platformi za e-učenje i sustava za upravljanje učenjem za obrazovanje koji su uvijek prikladni
- upotrebljavati platforme za e-učenje i sustave za upravljanje učenjem u svojoj učionici

Cjelina 2.2: Izrada digitalnih obrazovnih sadržaja

Nastavnici-pripravnici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz cjeline 2.2 moći:

- izraditi, zajednički izraditi i dijeliti interaktivne prezentacije
- Izraditi, zajednički izraditi i dijeliti animacije, simulacije, jednostavne igre
- izraditi, zajednički izraditi i dijeliti videozapise
- izraditi, zajednički izraditi i dijeliti infografike, plakate, letke
- izraditi, zajednički izraditi i dijeliti kvizove i vježbe

Cjelina 2.3: Scenariji učenja

Nastavnici-pripravnici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz cjeline 2.3:

- biti upoznati s teorijama učenja, metodama/pristupima, tehnikama i alatima pogodnim za digitalnu pedagogiju
- moći opisati što je scenarij učenja i kako ga koristiti
- moći kreirati scenarije učenja
- upotrebljavati alate i mrežne alate za izradu/izmjenu scenarija učenja
- biti upoznati s kriterijima vrednovanja scenarija učenja i kritički vrednovati scenarije učenja

Opis sadržaja:

Edukacijski materijal će uključivati:

- Dokumente u PDF-u
- Prezentacije i prezentacije s audiosnimkom
- Poveznice (*na prezentacije, videozapise, slike, internetske stranice, dokumente, audiozapise, aplikacije*)
- Scenariji učenja
- Ankete za provjeru prethodnog znanja polaznika o sadržaju modula
- Šest (6) scenarija učenja (*koji obuhvaćaju predmete za tri teme turizma, ugostiteljstva i transporta*)
- Video (*1 video po modulu*)
- Kvizovi (*1 kviz po cjelini: vježba samoocjenjivanja koja sadrži pitanja s višestrukim izborom odgovora i zadatke povezivanja*)
- Aktivnosti samoocjenjivanja (*otvoreno pitanje ili zadatak s indikativnim odgovorom (1 po modulu)*)

-
- Upitnik za svaki modul

Trajanje:

Radno opterećenje od deset (10) sati.

Modul 3: Tehnologije proširene i virtualne stvarnosti u obrazovanju

Opis

U Modulu 3 predstavljene su tehnologije proširene i virtualne stvarnosti te se raspravlja o njihovoj uporabi u obrazovanju. Objašnjena je dodana vrijednost scenarija i primjena AR-a i VR-a u obrazovanju i osposobljavanju. Razmatraju se kriteriji vrednovanja za odgovarajuće primjene proširene i virtualne stvarnosti u obrazovanju te su predstavljene platforme i alati za izradu i uporabu 3D-digitalnih simulacija, igara i VR scenarija.

Ciljevi učenja

Cilj Modula 3 je upoznati učitelje SOO-a s tehnologijama proširene i virtualne stvarnosti. Ciljevi Modula 3 su:

- informirati nastavnike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja o tehnologijama proširene i virtualne stvarnosti i kriterijima vrednovanja za odgovarajuće primjene proširene i virtualne stvarnosti u obrazovanju
- objasniti primjenu tehnologija proširene i virtualne stvarnosti u obrazovanju
- upoznati nastavnike SOO-a s uporabom tehnologija proširene i virtualne stvarnosti u scenarijima učenja, obrazovnim igrama, obrazovnim simulacijama
- voditi nastavnike SOO-a u primjeni proširene i virtualne stvarnosti u postupcima učenja temeljenog na radu (UTR)
- opisati način primjene i prednosti scenarija VR-a za UTR

Struktura sadržaja

Modul se sastoji od tri (2) nastavne cjeline:

- Cjelina 3.1: *Tehnologije proširene i virtualne stvarnosti*
Cjelina 3.1 će nastavnike-polaznike upoznati s tehnologijama proširene i virtualne stvarnosti i njihovom primjenom u obrazovanju
- Cjelina 3.2: *Scenariji učenja i primjene AR-a i VR-a*
Cjelina 3.2. će nastavnicima-polaznicima omogućiti upotrebu platformi za izradu 3D-digitalnih simulacija i igara.

Ishodi učenja po cjelini

Ishodi učenja opisani su po cjelini u svakom modulu s ciljem točnijeg opisa ciljeva sadržaja tečaja.

Cjelina 3.1: Tehnologije proširene i virtualne stvarnosti

Nastavnici-polaznici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz Cjeline 3.1:

- opisati što su tehnologije proširene i virtualne stvarnosti
- prepoznati i opisati njihovu uporabu u obrazovanju
- primjenjivati kriterije vrednovanja za odgovarajuće primjene proširene i virtualne stvarnosti u obrazovanju
- biti upoznati s uporabom tehnologija proširene i virtualne stvarnosti u scenarijima učenja, obrazovnim igrama, obrazovnim simulacijama
- opisati kako ta saznanja primijeniti na učenje temeljeno na radu (UTR)

Cjelina 3.2: Scenariji učenja i primjene AR-a i VR-a

Nastavnici-polaznici će nakon proučavanja obrazovnog materijala i sudjelovanja u aktivnostima učenja iz Cjeline 3.2:

- razumjeti metode dizajna i izrade 3D edukativnih simulacija
- izraditi 3D obrazovnu simulaciju za nastavne svrhe pomoću platforme virtualne stvarnosti temeljene na igri
- izraditi scenarije učenja pomoću internetskih 3D-digitalnih simulacija i igara
- vrednovati internetske 3D-digitalne simulacije i igre za obrazovanje i UTR
- opisati način primjene i prednosti tih saznanja na UTR

Opis sadržaja:

Edukacijski materijal će uključivati:

- Dokumente u PDF-u
- Prezentacije i prezentacije s audiosnimkom
- Poveznice (*na prezentacije, videozapise, slike, internetske stranice, dokumente, audiozapise, aplikacije*)
- Ankete za provjeru prethodnog znanja polaznika o sadržaju modula
- Tri (3) scenarija učenja (*po jedan VR scenarij na teme turizma, ugostiteljstva i transporta u okviru pristupa UTR*)
- Četiri (4) VR scenarija (*jedan uvodni VR scenarij o tome kako napraviti 3D-VR simulacije i tri VR scenarija - po jedan VR scenarij na teme turizma, ugostiteljstva i transporta u okviru pristupa UTR*)
- Video (*1 video po modulu*)
- Kvizovi (*1 kviz po cjelini: vježba samoocjenjivanja koja sadrži pitanja s višestrukim izborom odgovora i zadatke povezivanja*)
- Aktivnosti samoocjenjivanja (*otvoreno pitanje ili zadatak s indikativnim odgovorom (1 po modulu)*)
- Upitnik za svaki modul

Trajanje:

Radno opterećenje od deset (10) sati.

Dodatna pitanja

- Za sadržaj tečaja upotrebljavat će se otvoreni obrazovni sadržaji te otvoreni, besplatni i djeljivi (*shareware*) alati. Također će se upotrebljavati sadržaji, alati i platforme koje su izradili partneri projekta T4SVEN.
- Dodijelit će se *završni zadatak* i provesti postupak istorazinskog ocjenjivanja.
- Kako bi sudionik završio tečaj, potrebno je uspješno završiti kvizove i aktivnosti samoocjenjivanja te uspješno dovršiti završni zadatak. Završni zadatak je uspješno dovršen kada sudionik preda svoj završni zadatak i pregleda završne zadatke dva (2) druga sudionika. Važno je napomenuti da su aktivnosti ocjenjivanja usmjerene na polaznikovu samoprocjenu stečenog znanja.

Zaključak

Predloženi kurikulum ima za cilj ponuditi fleksibilnu provedbu tečaja na temelju potreba nastavnika SOO-a. Obrazovni pristup temeljit će se na aktivnom, iskustvenom i transformacijskom učenju koje uključuje projektni rad temeljen na tehnologiji, scenarije učenja, simulacije virtualne stvarnosti i druge tehnike učenja usmjerene na proces u internetskom okruženju za učenje. Ishodi učenja za svaki modul tečaja su prema glagolima znanja, vještina i stavova koji slijede aktivne glagole revidirane Bloomove taksonomije.

Europski okvir za digitalnu kompetenciju nastavnika (DigCompEdu) okvir je koji opisuje što znači biti digitalno kompetentan nastavnik i oblikuje osnovu okvira tečaja.

Tečaj se sastoji od 3 modula, a svaki modul sadrži dvije do tri cjeline. Važna pitanja koja se odnose na otvorene obrazovne sadržaje (OER) i njihovu obrazovnu primjenu za potporu postupcima poučavanja i učenja u srži su obrazovnog materijala. Pojavljuje se važna uloga i praktična dodana vrijednost scenarija učenja u poučavanju i učenju s naglaskom na digitalnu pedagogiju. Prikazana su sinkrona i asinkrona digitalna okruženja i alati koji podržavaju digitalnu pedagogiju te se razmatraju pitanja vezana uz izradu, zajedničku izradu i dijeljenje digitalnih obrazovnih resursa i sadržaja pomoću besplatnih i djeljivih (*shareware*) alata u scenarijima učenja. Objašnjena je dodana vrijednost scenarija i primjene proširene i virtualne stvarnosti u obrazovanju te su prikazane platforme i alati za izradu i uporabu 3D digitalnih simulacija, igara i VR scenarija.

Za sadržaj i aktivnosti tečaja upotrebljavaju se otvoreni obrazovni sadržaji te otvoreni, besplatni i djeljivi (*shareware*) alati, kao i sadržaji, alati i platforme koje su izradili partneri projekta T4SVEN.

Literatura:

- Krathwohl, David R. (2002). "A revision of Bloom's taxonomy: An overview". *Theory Into Practice*. Routledge. 41 (4): 212–218. doi:10.1207/s15430421tip4104
- Redecker, C. *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Punie, Y. (ed). EUR 28775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-73494-6, doi:10.2760/159770, JRC107466
- Stronger vocational education and training for better lives*. Briefing note – 9096 EN. Cat. No: TI-BB-15-002-EN-N. ISBN 978-92-896-1730-7, doi: 10.2801/040569, CEDEFOP 2015